

Ogólnopolski Dzień Szczepień

Choroby zakaźne cały czas zagrażają naszemu zdrowiu i życiu. Najskuteczniejszym i najbezpieczniejszym sposobem ochrony przed tymi chorobami, powikłaniami związanymi z nimi, trwałym uszczerbkiem zdrowia lub śmiercią z ich powodu są szczepienia ochronne.

Decyzje dotyczące szczepień podejmujemy na podstawie wiarygodnych informacji, opartych na dowodach naukowych. Zachęcamy, aby czerpać je jedynie ze sprawdzonych źródeł (więcej w sekcji: Gdzie szukać informacji).

Szczepionki są bezpieczne!

Szczepionki należą do najściślej kontrolowanej grupy produktów leczniczych dostępnych na rynku. Podlegają rygorystycznej kontroli w czasie ich rejestracji i cały czas są kontrolowane wszystkie serie szczepionek wprowadzanych na rynek – szczególnie pod względem występowania działań niepożądanych.

Epidemiologia

Ekspertsi oceniają, że około 122 milionów osób zawdzięcza życie szczepionkom – bez nich nie mieliby szansy przeżyć nawet okresu dzieciństwa. To dlatego, że w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat zaszczepiono miliony dzieci przeciw chorobom wieku dziecięcego, takim jak odra, poliomyelitis, błonica, krztusiec czy pneumokokowe zapalenie płuc.

Każdego roku na świecie jest podawanych około miliarda dawek szczepionek, które ratują przed śmiercią 2-3 miliony osób. Dane epidemiologiczne są jednoznaczne – warto się zaszczepić, żeby uniknąć groźnej choroby zakaźnej i związanych z nią powikłań, które mogą doprowadzić nawet do zgonu.

Szczepionki, które zapobiegają chorobom bakteryjnym, ograniczają również rozwój antybiotykooporności u bakterii.

Świadomość społeczna

W Polsce mamy wysoką świadomość znaczenia szczepień jako sposobu zwalczania chorób zakaźnych. W zdecydowanej większości szczepimy swoje dzieci. Dzięki temu mamy wciąż wysoki stan zaszczepienia populacji (93-98%).

Szczepienia to jedna z najważniejszych zdobyczy współczesnej medycyny, gdyż ratują życie i chronią przed powikłaniami związanymi z niebezpiecznymi chorobami zakaźnymi. Wiele badań naukowych potwierdza ogromne korzyści z ich stosowania.

Odporność zbiorowiskowa

Szczepienia chronią nie tylko osoby zaszczepione (które uzyskują odporność indywidualną), lecz także całe społeczeństwo – tworzy się tzw. odporność zbiorowiskowa.

Aby tak się stało, potrzeby jest wysoki procent zaszczepionych osób. Dzięki temu chronione są także osoby, które:

nie mogą być szczepione ze względu na przeciwwskazania zdrowotne,

nie wykształciły odporności immunologicznej pomimo prawidłowo przeprowadzonego szczepienia.

Odporność populacyjną dla wielu chorób można osiągnąć dopiero przy bardzo wysokiej odporności indywidualnej (co najmniej ok. 95%). Dlatego tak ważne jest utrzymanie – wspólnym wysiłkiem lekarzy, pielęgniarek, rodziców i specjalistów zdrowia publicznego – wysokiego poziomu zaszczepienia w naszym kraju.

Szczepienia mogą całkowicie wyeliminować choroby zakaźne (tzw. eradykacja)

Szczepionki chronią nas przed 26 chorobami zakaźnymi. Dzięki masowym programom szczepień zlikwidowaliśmy jedną z najgroźniejszych chorób zakaźnych – ospę prawdziwą.

Ten sukces stał się inspiracją dla WHO do opracowania kolejnych programów dotyczących odry, różyczki i porażenia dziecięcego (*poliomyelitis*).

Szczepienia ochronne w Polsce

Program szczepień ochronnych w naszym kraju od lat jest systematycznie modyfikowany i rozszerzany. Zakres szczepień ujętych w Programie Szczepień Ochronnych wynika z:

uczestnictwa Polski w koordynowanych przez WHO międzynarodowych programach eradykacyjnych,

krajowych programów zwalczania chorób zakaźnych,

konieczności zapewnienia ochrony indywidualnej dzieciom przed chorobami zakaźnymi o szczególnie ciężkim przebiegu i wysokiej śmiertelności.

Jakie szczepienia są bezpłatne

Obecnie powszechne szczepienia ochronne (tzw. kalendarzowe), które są wykonywane u każdego dziecka po ukończeniu określonego wieku, obejmują: gruźlicę,

wirusowe zapalenie wątroby typu B, błonice, tężec, krztusiec, inwazyjne zakażenie *Haemophilus influenzae* typu b, inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae*, nagminne porażenie dziecięce (*poliomyelitis*), odrę, świnkę (nagminne zakażenie przyusznic) i różyczkę. Dzieci z grup ryzyka otrzymują szczepienie przeciw ospie wietrznej.

Nieodpłatne szczepienia przeciw wybranym chorobom otrzymują również dorośli, którzy cierpią na niektóre choroby przewlekłe. U osób narażonych na kontakt ze źródłem zakażenia wykonuje się szczepienia poekspozycyjne przeciwko tężcowi, wściekliźnie i błonicy.

Szczepienia przeciwko pneumokokom

W tym roku Program Szczepień Ochronnych został rozszerzony o szczepienia przeciw inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* dla każdego nowo urodzonego dziecka. Bakteria *Streptococcus pneumoniae*, zwane potocznie pneumokokiem, powoduje zapalenia ucha środkowego i zatok obocznych nosa, zapalenia płuc. Jest także przyczyną zapaleń opon mózgowo-rdzeniowych oraz bakteriemii i posocznicy.

Wprowadzenie powszechnych, bezpłatnych szczepień przeciwko tej chorobie to bardzo ważny krok w zapewnieniu ochrony przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi w Polsce.

Wyjeżdżasz? Zaszczep się!

Pamiętaj o szczepieniach, jeśli wyjeżdżasz do krajów leżących w strefach tropikalnych, w których występują inne choroby zakaźne niż w Polsce. Dzięki temu ochronisz siebie i zapobiegiesz zawleczeniu do naszego kraju takich chorób zakaźnych, które praktycznie wyeliminowano w Polsce (np. dur brzuszny).

Portal Szczepienia.info

Nowa odsłona portalu Szczepienia.info powstała w ramach projektu Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny „**Promocja szczepień i wsparcie dla lekarzy w zakresie skutecznego przekonywania rodziców o bezpieczeństwie szczepień, na podstawie transferu wiedzy i doświadczeń z Norwegii**”.

Treści, które są tam zamieszczane, przygotowują eksperci NIZP-PZH oraz współpracujący lekarze wakcynolodzy – w oparciu o aktualną wiedzę medyczną.

Strona Szczepienia.info należy do sieci stron rekomendowanych przez Vaccine Safety Net (WHO) jako źródło wiarygodnych i obiektywnych informacji o szczepieniach.

Co tam znajdziesz

Kalendarz szczepień z możliwością sprawdzenia, jaki Program Szczepień Ochronnych obowiązywał w przeszłości, np. w roku naszego urodzenia.

Przystępny opis wszystkich szczepionek.

Zestawienie wszystkich substancji pomocniczych w szczepionkach dostępnych na rynku.

Najczęstsze pytania zadawane przez czytelników na temat szczepień.

Quizy na temat szczepień.

[Materiały dla lekarzy.](#)

Portale społecznościowe

Nowej odsłonie portalu towarzyszą również profile w mediach społecznościowych.

[Facebook](#) – jest poświęcony popularyzacji tematyki szczepień i zachęcający do dyskusji i komentarzy.

[YouTube](#) – można tam znaleźć nagrania ekspertów wakcynologów na temat szczepień.

Gdzie szukać informacji

Archiwalna wersja strony internetowej Ministerstwa Zdrowia. Od 12 marca 2018 roku znajdziesz nas na www.gov.pl/zdrowie